

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 032 Історія та археологія

1- Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького. Кафедра історії.
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	ступінь вищої освіти – Бакалавр; спеціальність: 032.03 Історія та археологія; освітня програма - Історія
Офіційна назва освітньої програми	Історія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра одиничний, 240 кредитів/3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Акредитаційна комісія України
Цикл/рівень	НРК України – 6, FQ ENEA – перший цикл, EQF LLL – 6 рівень.
Передумови	На базі повної загальної середньої освіти.
Мова викладання	Українська Термін дії освітньої програми До 2026 рок
Термін дії освітньої програми	До 2026 року
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://mdpu.org.ua
2-Мета освітньої програми	
Забезпечення рівня теоретичної та практичної підготовки фахівця з історії, археології та спеціальних історичних дисциплін з акцентом на критичному мисленні та практичних навичках дослідження, розвиток компетентностей, необхідних для комунікації, кооперації, поширення інформації та менеджменту проектів.	
3-Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Об'єкт вивчення та професійної діяльності: минуле людства, України та інших країн в усіх його проявах. Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, у сфері історії та археології. – Теоретичний зміст предметної області: становить система наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів і понять, які використовуються в процесі вивчення минулого різних суспільств та їх

	<p>сегментів, явищ, персоналій, сукупності матеріальних, побутових, духовних, соціальних аспектів в конкретному просторовому та часовому періоді. – Методи, методики та технології: загальнонаукові та спеціальні історичні методи аналізу подій, структур, процесів, культур та персоналій, методи і методики дослідження історичних джерел та археологічних культур, інформаційно-комунікаційні технології. – Інструменти та обладнання: програмне забезпечення, мультимедійні засоби; системи електронних бібліотек та архівів; автоматизовані бібліотечно-інформаційні системи; системи опрацювання текстової та графічної інформації</p>
Орієнтація освітньої програми	<p>Освітньо-професійна. Бакалавр історії, археології та спеціальних історичних дисциплін. Орієнтація на дослідження і викладання з великою складовою комунікаційних і міжособистісних навичок державною мовою. Спеціальні навички надаються майбутнім історикам, археологам, археографам, музеєзнавцям архівістам. Програма орієнтується на наукові дослідження з історії, археології, спеціальних історичних дисциплін, з урахуванням специфіки роботи науково-дослідних установ, закладів освіти, ВНЗ. Програма має дослідницьку, практичну та викладацьку складові частини. Дослідницька частина є науково орієнтованою. Викладацька - є практично орієнтованою..</p>
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Загальна – гуманітарні науки / Спеціальна – Історія та археологія/ Предметна область – бакалавр історії та археології за спеціалізацією «Спеціальні історичні дисципліни». Ключові слова: освіта, гуманітарні науки, бакалавр, історія, археологія. Наголос на проектуванні і здійсненні освітнього процесу з урахуванням сучасної соціокультурної ситуації і рівня розвитку особистості за напрямом підготовки «Історія».</p>
Особливості програми	<p>Програма характеризується широкою</p>

	<p>спрямованістю: на підготовку з історії, археологія і спеціальних історичних дисциплін та засвоєння вмінь та знань з викладання історії. Студенти мають можливість спеціалізуватися на викладанні історії та спеціальних історичних дисциплін, краєзнавчих, археологічних, археографічних дослідженнях. Передбачається участь студентів у спеціальних семінарах разом з учасниками програм, а також проходження навчальних і виробничих практик. Рекомендується академічна мобільність студентів за програмами трансєвропейських взаємообмінів між університетами.</p>
<p>4-Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p style="text-align: center;">Придатність до працевлаштування</p>	<p>Допуск до професії – за наявності освітньої й професійної кваліфікації, підтвердженої відповідним документом. Бакалавр історії та археології за спеціалізацією «Спеціальні історичні дисципліни» може працювати в організаційно-управлінській та освітній галузях; на викладацьких та інших посадах у закладах загальної середньої освіти, ВНЗ 1–2 рівнів акредитації (за наявності в освітній програмі циклу психолого-педагогічних та методичних дисциплін і проходження відповідних практик); в органах державної влади і місцевого самоврядування; в аналітично-інформаційних інституціях; у друкованих та електронних засобах масової інформації, PR-технологіях; у соціальних і культурних закладах, громадських організаціях, партіях тощо. Відповідно до Національного класифікатора професій ДК 003:2010, зокрема, може працювати: 2443.2 – історик, історик (економіка), історик (політика), історик (суспільні відносини), консультант з питань історії; 2431.2 – архівіст, експерт з комплектування музейного та виставочного фонду, зберігач експонатів, зберігач фондів; 2441.1 – антрополог; 2320 – вчитель-стажист середнього навчально-виховного закладу. Випускник може бути підготовлений до продовження освіти в</p>

	магістратурі та аспірантурі.
Подальше навчання	Можливість навчатися за програмою другого циклу за цією ж галуззю знань (що узгоджується з отриманим дипломом бакалавра) або ж суміжною.
5-Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Загальний стиль навчання – завдання-орієнтований. Лекційні курси поєднуються з семінарами та робочими зустрічами. Більша частина навчання відбувається в малих групах (до 20 осіб) з дискусіями та підготовкою презентацій самостійно та в малих групах. Під час останнього року третина часу дається на написання завершальної роботи (дипломної), яка також презентується й обговорюється за участі викладачів та одногрупників. Теоретичні знання і практичні навички закріплюються і удосконалюються під час проходження численних виробничих та навчальних практик. Студентсько-центроване та практико-орієнтоване навчання.
Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється за бально-рейтинговою системою. Види контролю: поточний, періодичний, підсумковий. Підсумковий контроль - заліки та екзамени з урахуванням накопичених балів поточного контролю. Включає письмові: виконання змістовно-модульних контрольних-екзаменаційних робіт відповідно до стандарту підготовки профілю; усні: здача семінарів, практичних та лабораторних робіт за подвійною системою оцінювання – теоретичні знання та практичні навички; презентації PowerPoint, підготовка звітів і пояснювальних записок під час проходження виробничих та навчальних практик; іспити усні: державні екзамени та захист курсових і кваліфікаційних робіт.
6-Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі гуманітарних наук під час професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів історичної науки і характеризується

	комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Знання і розуміння набутої професії та предметної області спеціальності; ЗК2. Сформованість та вправність наукового мислення; ЗК3. Розвиненість рефлексії; ЗК4. Комунікація державною мовою, та мовою міжнародного спілкування та відповідне оформлення наукових праць; ЗК5. Навички використання інформаційних комунікаційних технологій.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<p>ФК 1. Володіти базовими загальними знаннями, а саме знання історичних подій та явищ, що відносяться до всіх основних хронологічних періодів історії;</p> <p>ФК 2. Критичне усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами у минулому та сучасності.</p> <p>ФК 3. Критичне усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та у різних контекстах; ФК 4. Розуміння соціальних функцій історика, можливостей використання та зловживання історією;</p> <p>ФК 5. Знання методики досліджень в галузі історії та археології;</p> <p>ФК 6. Здатність спілкуватися державною мовою, та однією з іноземних мов із використанням термінів і методик, прийнятих в фаховому середовищі;</p> <p>ФК 7. Фахові знання з методики охорони культурного надбання українського народу;</p> <p>ФК 8. Вміння застосовувати знання методики викладання історії на практиці;</p> <p>ФК 9. Вміння організації та проведення польових досліджень, збору, систематизації та обробки отриманого матеріалу й подальшого його наукового опрацювання;</p> <p>ФК 10. Володіти базовими загальними знаннями, а саме: історичні події сьогодення та знання світової хронології;</p> <p>ФК 11. Знати загальні історичні основи (діахронічний аспект) минулого.</p>
7-Програмні результати навчання	
	РН 1. Вміння до критичного осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності істориків та

археологів;

РН 2.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, а також відповідне вміння застосовувати набуті навички в практичних ситуаціях;

РН 3.Здатність робити смислові узагальнення та висновки, виявляти в інформаційних даних і концептах хиби й вразливі місця, суперечності та неповноту аргументації.

РН 4. Здатність бути критичним та самокритичним;

РН 5.Схильність до самоперевірки отриманих результатів, турбота про якісне виконання професійних завдань;

РН 6.Здатність використовувати (усно і письмово) державну мову в усіх сферах суспільного життя, читати фахову літературу;

РН 7.Навички написання аналітичних і публіцистичних гуманітарних текстів, реферування, створення систематизованих оглядів спеціальної літератури. Дотримання стандартів академічного оформлення тексту;

РН 8.Порівняння змісту різних текстів, пошук та узагальнення інформації з досліджуваної проблеми;

РН 9.Навички опрацювання науково-інформаційних джерел й використання інформаційно-пошукових інструментів, таких як: бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи та посилання на електронні ресурси;

РН 10. Здатність відтворювати наукову хронологію, періодизацію і характеристики основних етапів вітчизняної та всесвітньої історії;

РН 11. Здатність з'ясовувати взаємозв'язок між історичними подіями, явищами, процесами та демонструвати змістовні думки, обґрунтовані положення і висновки про них;

РН 12. Здатність порівнювати здобутки наукових шкіл, відмінності історіографічних поглядів в різні періоди і в різних умовах, обізнаність про предмети і теми сучасних історіографічних дискусій;

РН 13. Здатність поширювати кращий досвід

професійної діяльності, демонструвати гідну соціальну поведінку, дотримуватися здорового способу життя;

РН 14. Здатність встановлювати ефективну комунікацію з представниками різноманітних субкультур та етнічних груп, здатність дотримуватись концепції міжнаціонального та міжкультурного діалогу в Україні, готовність і вміння пояснювати важливість демократичних цінностей;

РН 15. Здатність виявляти і опрацьовувати відповідно до новітніх технологій джерела інформації (бібліографії, документи, етнографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.) для реалізації науково-дослідних проектів використовуючи інструментарій спеціальних історичних дисциплін;

РН 16. Вміння підготувати та подати в усній і письмовій формі відповідно до канонів дисципліни наукове дослідження середнього обсягу, яке демонструє здатність знаходити бібліографічну інформацію та первинні джерела і використовувати їх для вирішення деякої історіографічної проблеми;

РН 17. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання з гуманітарних дисциплін, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища;

РН 18. Вміння коментувати, анотувати або редагувати тексти і документи відповідно до певних критеріїв; представити результати наукових досліджень в друкованій формі, проводити їх презентацію;

РН 19. Вміння викладати історію та суміжні дисципліни у загальноосвітніх навчальних закладах різних типів; **РН 20.** Здатність здійснювати відбір та прийняття на збереження артефактів і документів у відповідності до нормативів;

РН 21. Знання з архівної, археографічної, та музейної роботи, експонування артефактів і підготовки тематико-експозиційного плану;

РН 22. Здатність комунікувати державною і

	іноземною мовами з використанням термінології і методів, прийнятих в історіографії, читати історіографічні тексти або оригінальні документи іноземною мовою; РН 23. Професійні навички роботи з виявлення, опрацювання та охорони матеріальної і нематеріальної культурної спадщини.
8-Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	В забезпеченні навчального процесу підготовки фахівців беруть участь викладачі, які є співробітниками університету, відповідальні за курси, мають науковий ступінь і вчене звання та підтверджений рівень наукової та професійної підготовки.
Матеріально-технічне забезпечення	Наявна загальна площа приміщень, які використовуються у навчальному процесі. Навчальна площа університету в розрахунок на одного здобувача забезпечує нормативні показники навчальної площі на одного здобувача. Стан навчальних приміщень МДПУ імені Богдана Хмельницького відповідає санітарно-гігієнічним нормам, вимогам правил пожежної безпеки, будівельним нормам, що підтверджено відповідними документами. Обладнання лабораторій та спеціалізованих кабінетів відповідає вимогам навчального плану. Комп'ютерні лабораторії кафедри історії і університету в цілому мають сучасне обладнання та програмне забезпечення, необхідне для виконання навчального плану, можливість доступу студентів до мережі Інтернет. Навчально-лабораторна 2. Перелік компонент освітньо-професійної/наукової програми та їх логічна послідовність 2.1. Перелік компонент ОП Код н/д Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти(роботи), практики, кваліфікаційна робота Кількість кредитів Форма підсумкового контролю 1 2 3 4 Обов'язкові компоненти ОП ОК 01 Філософія 3 екзамен ОК 02 Українська мова (за професійним спрямуванням) 4 екзамен база випускової та забезпечуючих кафедр

	<p>відповідає нормам підготовки фахівців, повністю забезпечує проведення лабораторних робіт на сучасному рівні, дає можливість широко використовувати наочні посібники, лабораторне та демонстраційне обладнання, технічні засоби навчання. Для лекційних занять використовуються аудиторії університету, які мають мультимедійне обладнання</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Фонд навчальної літератури в бібліотеці університету та читальних залах відповідає потребам. Регулярно до бібліотеки надходять фахові періодичні видання. Робота бібліотеки тісно пов'язана з кафедрами. Забезпечення студентів навчальною літературою та методичними посібниками здійснюється згідно програм курсів, заявок кафедр та викладачів. Безкоштовний доступ до усіх ресурсів в бібліотеці забезпечують автоматизовані робочі місця та зона Wi-fi покриття в усіх приміщеннях бібліотеки.</p>
<p>9-Академічна мобільність</p>	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Можливість національної кредитної академічної мобільності у ЗВО України. Принципи академічної мобільності визначаються законодавством України. Можливість навчатися за кількома спеціальностями або у кількох ЗВО одночасно визначається законодавством України.</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Принципи міжнародної академічної мобільності визначаються законодавством України, інших країн та міждержавними угодами. Кожен здобувач вищої освіти має можливість пройти процедуру визнання кредитів/періодів навчання.</p>